

Mons. Mgr. Karel Pavlíček

Všechny pozdravuji a všem žehnám

Sestavily Růžena Balášová, Marie Svobodová a Božena Škarková

Příloha Budišovského zpravodaje č. 2/2011

30. června 2011

„Maminka zemřela v mém čtvrtém roce života, právě v poledne na Štědrý den. Pamatuji se na její smrt a tehdy jsem řekl, že se budu na Pána Boha zlobit. Bůh mě odměnil (potrestal?) svou láskou. Od malička mě provázelo vědomí, že se mám stát knězem. Což se po různých peripetiích nakonec také stalo.“

Mons. Karel Pavlíček

Narodil se 26. 5. 1929 v Budišově. Otec Karel Pavlíček, rolník a matka Marie, roz. Sedláková. Matka zemřela, když byly Karlovi 4 roky, sestře Marii 3 roky. Karel proto žil nějaký čas u babičky z matčiny strany. Když se otec znovu oženil, přibýly do rodiny další děti, dvě sestry. Žili společně v rodinném domě. K domu patřilo velké hospodářství, takže už od dětství jsme byli vedeni k práci, každý měl svůj úkol, jak na to stačil. Otec, sám svědomitý hospodář, vyžadoval i od ostatních poctivé plnění nám daných povinností.

Doma na dvoře v roce 1940

Když Karel, po skončení obecné školy, dojížděl do reálného gymnázia ve Velkém Meziříčí, i tehdy se od něj vyžadovalo, po návratu ze školy, pracovat v hospodářství. Na to pak si musel vždy splnit, co mu bylo uloženo, později v životě mnohokrát vzpomínal s povděkem. Bylo mu prospěšné, že byl vycvičen k fyzické práci a hlavně disciplíně.

Po skončení gymnázia se rozhodovalo, zda bude pokračovat ve studiu na zemědělské škole, to bylo přání otcovo, nebo půjde studovat na kněze, to bylo přání Karlovo. Toto jeho přání zvítězilo a tak v roce 1948 nastoupil do biskupského theologického semináře v Brně. Po dvou letech bylo studium násilně ukončeno. Komunistická moc o prázdninách r. 1950 seminář zrušila. V té době se děly velké věci. Komunisté vzali moc do svých rukou. V první řadě chtěli zlikvidovat církve. Pozavírali biskupy, zavírali kněze, obviňovali je z toho, že „rozvrací lidově-demokratický řád republiky.“ Udělali hon na všechny řeholníky. Tito řeholníci nebyli ani zatčeni, ani odsouzeni, prostě pro ně přišli a zavřeli je. Pak teprve byli souzeni za velezradu. Mons. Bohumil Kolář v jednom rozhovoru říká: „Ta velezrada byla tenkrát nejoblíbenější paragraf, proto všichni ti, kteří byli v té době pozatýkáni a buď na dlouhá léta odsouzeni nebo popravení, téměř vždycky to bylo za paragraf „velezrada“. Tento paragraf měl tu výhodu, že nikdo nevěděl, co to znamená. Noviny v té době psaly: U nás žádní političtí vězni nejsou. To jsou protistátní zločinci, ne političtí vězňové. Výsledky byly kruté a následovaly obrovské tresty. Tresty smrti nejvíce padaly za Stalina. Po Stalinově smrti se to zmírnilo a v r. 1960 byly udělovány amnestie.

Studium bylo násilně ukončeno a byla tu povinnost nastoupit presenční vojenskou službu. Byl přidělen k PTP, ale protože se práce nikdy nebál, zvládal i tuto část života dobře. Po třech letech služby u PTP se vrátil domů, hospodáře však již nebylo třeba. Mezitím došlo k násilné kolektivizaci vesnice.

Co se v té době dělo na vesnici a co komunisté dělali se sedláky, krásně popsala ve svém článku naše sousedka Marie Chybová. Vypráví: „Na podzim roku 1952 jsme s manželem byli předvoláni před trestnou komisí do Třebíče z důvodů, že neplníme dodávky. Mezi tyto dodávky patřily dobytek, obilí, vejce a mléko. Dodávky byly stanoveny tak, že je nešlo splnit. Byli jsme odsouzeni k peněžní pokutě 20 000 korun a propadnutí majetku. Z těchto zemědělských usedlostí, jejichž majitelé byli násilně vystěhováni, bylo založeno tehdejší JZD. Na ostatní zemědělce byl vyvíjen takový nátlak, kterému nebylo možné dlouho odolávat. Časem se postupně všichni zemědělci stávali členy tohoto JZD.

Oba dva i s dvouměsíčním dítětem jsme byli na 10 roků vyhoštěni z třebíčského okresu. Stali se z nás třídní nepřátelé našeho pracujícího lidu a vysloužili si název kulaci. Dne 2. ledna 1953 jsme dostali přípis, že se máme vystěhovat do Stříbrných Hor, okres Žďár. Nákladním autem nás převezli do bytu, který byl v hrozném, neobyvatelném stavu, dříve zde bývala drůbežárna.

Po deseti letech od našeho vystěhování jsme žádali rodnou obec, zda se můžeme vrátit domů. Písemně nám bylo sděleno, že se o návratu i nadále neuvažuje. Z okresního města Třebíč nám přišel dopis, že nás musí nejprve převychovat, abychom se stali platnými členy národa.

Celkem jsme se stěhovali sedmkrát. Poosmé jsme se konečně mohli, po 17 letech, vrátit domů. Příštěší jsme našli v našem bývalém domě a zaměstnání v místním JZD.

V roce 1980 nám bylo umožněno odkoupit od státu náš dům, který postavili manželovi rodiče. Tento tragický případ jen dokresluje, jak to byla strašná doba.“

Karel byl postaven před otázku, co teď bude dělat. Tehdy řekl prorockou větu – co budu dělat, nevím, to ukáže čas, ale knězem budu, i kdybych měl čekat dvacet let.

Na výletě s rodinou a přáteli, Křemešník 1958

V průběhu let vystřídal několik dělnických zaměstnání. V roce 1959 přešel organizovaným nábořem k Pozemním stavbám Bílina, n. p., kde pracoval jako dělník, pak jako skladník. Později jako zásobovač na Stavební správě v Litvínově.

Karel na tu dobu vzpomínal: „Byl jsem tam rád. Měl jsem v té době spoustu dobrých přátel, se kterými jsem se stýkal po dlouhá léta. Kam jsem ve svém životě přišel, moje první cesta byla vždy do kostela a pak na faru. S místním farářem jsme byli po nějaké době dobří přátelé, vozil jsem ho na motorce do okolních vesnic na mše sv. nebo k nemocným lidem a učil se od něj být dobrým a poctivým knězem. Za celou dobu mě myšlenka na kněžství nikdy neopustila.“

Taky mi vyprávěl, když nastoupil na místo v Litvínově, přišel jeho nadřízenému dopis z Budišova od místních příslušníků KSČ, aby si uvědomil, koho zaměstnává – syna kulaka a studenta bohosloví. Dobrák zaměstnavatel dal Karlovi ten dopis přečíst a příslušníkům do Budišova odepsal, že Karel je dobrý a spolehlivý pracovník, pracuje na stavbě důležité při budování socialistické republiky, a proto nemá důvod ho odvolávat. Pracoval tam až do roku 1968.

Začaly se uvolňovat poměry a v rámci toho byla možnost pokračovat ve studiu na bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. Ale již v roce 1970 se na politické scéně opět

začala zatahovat mračna, nastala doba tvrdé normalizace. Z obavy, aby starší studenti bohoslovecké fakulty nebyli opět vyloučeni ze studia, byli vysvěceni po 4. ročníku a poté studovali ještě další rok.

A tak se stalo, že Karel po dvaceti letech přijal 5. července 1970 v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně kněžské svěcení z rukou Otce biskupa prof. Mons. ThDr. Karla Skoupého. První mši sv. sloužil 12. července v Budišově na prostranství Pod Hrázkou.

Primiční mše sv. 12. 7. 1970 v Budišově; rodiče a sestra P. Karla Pavlíčka

Na své první působiště nastoupil v roce 1971 do Třeště. Velmi ráda vzpomínám na rok 1971–1974, kdy jsme v Třešti Karla navštěvovali. Bylo obdivuhodné, jak jeho „kaplanka“ byla vždy zaplněna mladými lidmi, kteří sem dojížděli i z okolí na kolech. Mládež přitahoval k práci a plnohodnotnému životu. Bylo tam vždy živo, útulně, nikdo se tam nenudil. Časem tyto aktivity nezůstaly utajeny místním funkcionářům činným v KSČ a staly se jim trnem v oku. Byl zván často na kobereček, kde byl obviňován z toho, že kazí mládež a vyslýchání nebralo konce. Po jednom výsledku mu příslušník STB řekl: „Vy nás asi teď moc nenávidíte?“ Dostal odpověď: „Ale to já ani jako katolický kněz nemohu, mým posláním je láska. Proto já se za vás pomodlím, než jdu sem. Víte v tom je zásadní rozdíl mezi našimi ideologiemi, moje je založena na lásce, vaše je postavena na nadřazenosti a nenávisti vůči druhým.“ Tímto krásně vysvětlil jedno z podobenství Ježíše – když vás někdo uhodí, nastavte (ukážte) druhou tvář. Bylo jen otázkou času, kdy bude muset v Třešti skončit. Aby zde od něj měli pokoj, byl přefázen do Modřic u Brna.

I v Modřicích pokračoval ve svých aktivitách, zde to překvapivě jako by to nevadilo. V Modřickém zpravodaji 6/2010 na Otce Karla vzpomíná Josef Chybík: „Jen několik dnů po oslavě svátku sv. Gotharda, kdy Mons. Pavlíček, v našem kostele, celebroidl mši svatou, nás zastihla smutná zpráva o skonu tohoto bývalého modřického faráře. Jeho život nesl mnohá stigmata, která, po druhé svět. válce, doprovázela osudy českých duchovních.“ A dále vyjímám: „Z těžkého období normalizace si na něj dobře pamatuje řada vděčných farníků. Na modřické faře se často setkával s řadou kněží, kteří ztratili státní souhlas nebo byli jinak pronásledováni režimem. Jedním z nich byl pozdější spirituál římského Nepomucena Mons. ThLic Karel Pilík. Také organizoval pravidelná setkání kněží. V Modřicích působil v letech 1974–1979.“

Poté, od 1. 1. 1979, se stal farářem v Ivančicích, zde působil plných sedmnáct let. Zde bych si dovolila citovat z rozhovoru, který poskytl Karel Pro časopis Nové město: *Za komunismu se fara v Ivančicích stala místem setkání rodin, kněží, mladých. Setkání bylo nespočet. Sjelo se u mne třeba 36 kněží z celé republiky. Jednou při setkání na kopci u sv. Jakuba začalo pršet, všichni účastníci se i s nynějším kardinálem Vlkem, který v té době ještě myl okna, nastěhovali na ivančickou faru.*

Vzpomínám si, že jednou jsem umýval okna a náčelník policie se u mě zastavil a ptal se, kdy bude svatodušní pondělí, že čeká návštěvu z Německa (v Německu byl svátek, u nás ne). Také mi řekl, že prý mívám hodně návštěv. Odpověděl jsem mu, že jsem byl deset let zaměstnán v severních Čechách jako stavební dělník a že tam pracovali lidé z celé republiky, z Čech, Moravy a Slovenska a teď za mnou jezdí kamarádi ze všech koutů. Nelhal jsem.

V té době byly udělovány souhlasy pro výkon kněžské služby jen pro konkrétně stanovené místo. Jednou přijel například Josef Zvěřina, který tehdy byl bez souhlasu. Představil jsem ho farníkům a řekl: „To je ten pán, který mě chtěl u zkoušky vyhodit. Teď vám za to něco řekne.“ Nebál jsem se, ale také jsem nikde o tom nemluvil. Ani farníci nemluví. Když bylo třeba někam odjet nebo byl někdo nemocen, se sousedními kněžími jsme se navzájem zastupovali. Během této doby zde opravil kostel a dal do pořádku faru. S přibývajícímí léty se začaly o slovo hlásit četné nemoci, a tak na svoji žádost přichází na místo svého posledního působiště v Pozořicích. Zde, přes všechny potíže spojené s nemocí, dělal všechno proto, aby byl co nejvíce užitečný pro pozoričké farníky. U příležitosti jeho 80. narozenin, v Pozořickém zpravodaji 3/2009 napsala (mimo jiné) Božena Škrobová: „Otec Karel je pozoričským občanem, což znamená, že zde zakotvil natrvalo. Sám říká s humorem, že zde má koupený hrob a že už nikam nepůjde. Kdo ho zná, ví, že má rád děti. Když si po mši sv. jdou za ním pro požehnání, je vidět, jakou z nich má radost. A vím, že toto vidí i ony. Když se na faře sejde malá nebo větší skupina dětí, rád s nimi stráví nějaký ten čas. Ale i s návštěvami dospělých rád povídá, protože je o čem. Je člověkem s velkými znalostmi, bohatými životními zkušenostmi, širokým rozhledem, který dokáže nejen zajímavě povídat, ale hlavně celé hodiny naslouchat druhým. Za to ho máme všichni rádi.“

Bratr Karel pro mě znamenal mnoho. Byl člověkem, který měl dar vcítit se do situace druhého, plně ho pochopit a nakonec dát uváženou radu. V těžkých životních situacích jsem u něj nacházela pomoc a povzbuzení. Nesmírně jsem si ho vážila. Po stránce duchovní mě vedl a utvářel. Vedle něj jsem se učila žít slova evangelia.

V rodinném kruhu při oslavě svých 75. narozenin

Nemohu nevpomenout na dobu, kdy jsem ovdověla. Jeho podpora pro mě znamenala mnoho. Svou přítomností a povzbuzujícími slovy mě přenesl přes nejtěžší období. V jeho působení byla síla. Druhé takové pro mne těžké období se mnou prožíval, když syn v nemocnici bojoval o život. Byla jsem s Karlem denně v kontaktu, modlil se se mnou a dával mi sílu vydržet to období nejistoty, než se synův stav zlepšil. Myslím, že jsem nikdy dost nepoděkovala za vše, co pro mne vykonal. On z tohoto světa odešel, ale jeho duch zůstává se mnou.

Vzpomínám s láskou a vděčností.

Růžena Balášová

Sestra Marie vzpomíná

Především svým životem se snažil napodobit Krista, a ten žil na této zemi láskou k lidem. Tak i Karel měl rád všechny lidi, vím, že na jeho faře byly dveře vždy otevřeny, tam mohl přijít každý. Proto jsme i my k němu rádi jezdili, bylo nám s ním vždycky dobře, cítili jsme u něj radost a pokoj.

S obětavostí a láskou navštěvoval nemocné, každou neděli odpoledne chodil do nemocnice po návštěvách. Když já sama, po operaci, ležela 14 dní v brněnské nemocnici, Karel přijížděl denně z Pozořic za mnou, aby mi přinesl sv. přijímání a povzbudil mě, při tom posloužil i druhým pacientům. Tím mi dlouhý čas v nemocnici zpříjemnil a zkrátil. Bylo to v době, kdy sám už byl hodně nemocný. A nebyla jsem to jen já, jakmile se

dozvěděl, že někdo z rodiny marodí, hned jej přijel navštívit a povzbudit. Ve snaze ušetřit jej této námahy, občas jsme nějakého nemocného z našich řad zatajili, on sám se nešetřil.

Kněžské svěcení 5. 7. 1970 v Brně s biskupem Karlem Skoupým (třetí zleva)

Děkuji Bohu, že jsem měla takového bratra, jakým byl Karel.

Marie Svobodová

Vzpomínka sestry Boženy

Ve vzpomínkách se vracím na naše setkávání u nás doma, v rodném domě Karla, ten když přijel, přišly i sestry s manžely, tato setkání byla pro nás svátkem. Bylo úžasné, jak na nás všechny myslel, každý, kdo měl narozeniny, vždycky dostal velkou kytici – nikdy nezapomněl. Stejně tak o Vánocích, k vánočním přáním přidal i nějaký dárek.

Měl svých problémů a starostí dost, o těch moc nemluvil, spíše se zajímal o život našich rodin. S laskavostí a pozorností vyslechl naše stesky a starosti. Kde bylo třeba, poradil a pomohl. Nejcennější byla síla jeho modliteb, kterými nás provázel. Svým přístupem a jednáním nám přibližoval evangelium, které se snažil naplňovat a žít. To si plně uvědomuji až dodatečně, v tom byl opravdu veliký.

Božena Škarková

Budišovské dožínky, rok 1952

Léta v Bílině

Vážená paní Balášová,

předem mého sdělení přijměte hlubokou soustrast nad úmrtím Vašeho bratra a mého známého Karla Pavlíčka. Samozřejmě jsem o úmrtí Karla nevěděl. Také nevím, kde je uložen do hrobu, jestli v rodném Budišově anebo tam, kde vykonával kněžství.

Nyní několik vzpomínek na společná léta, která jsme strávili v Bílině. Já jsem přišel do Bíliny 1. 7. 1959 jako sedmnáctiletý mladík. V této době tam již Karel byl. Pracoval jako člen party, která budovala inženýrské sítě pro nové sídliště. Já jsem byl členem montážní čety, která montovala panelové domy. Ze začátku jsme se neznali, jelikož Karel bydlel v jiné ubytovně. Asi po půl roce byla naše ubytovna zrušena (vyhořela), tak jsem byl přestěhován na ubytovnu, tzv. „Dům horníků“ do bytu 1 + 1 ke Karlovi. Karel bydlel v kuchyňce a já s kolegou v pokoji. Sociální zařízení jsme měli společné. Jelikož v době volna (po pracovní době) nebyla žádná zábava, televize nebyla, tak mi navrhl, abychom se učili německy. Také jsme si vyměňovali knihy. V této době Karel vlastnil motocykl JAWA CZ 250, tak jsme o víkendech jezdili po památkách, zejména jsme navštěvovali kostely, kláštera a zámky. Vzpomínám si, že jsme navštívili klášter v Teplé, lázně Karlovy Vary, Kamencové jezero u Chomotova, ale také Šumavu, kostel v Kašperských

horách. Často se při těchto návštěvách setkával s faráři, se kterými diskutoval, někdy jsme i na farách přespali. Všechno dobře znal. Prakticky žil jako kněz, pravidelně vykonával ranní a večerní modlitbu. Nikdy se mně nepodařilo ho přemluvit, aby šel na zábavu. Jenom někdy do kina si dal říci.

Tak jsme spolu žili v jednom bytě až do 1. 8. 1961, kdy jsem odešel na vojnu. Ještě nějakou dobu jsme si dopisovali. Po návratu z vojny jsem se už do Bíliny nevrátil. Asi po deseti letech jsem měl štěstí a potkal Karla na autobusovém nádraží v Jihlavě, tak jsme zavzpomínali na prožitá léta. Pozdější adresu na Karlovo působiště jsem získal od našeho pana faráře.

Na Karla jsem často vzpomínal, jelikož mi dal základy ke vztahu k památkám, knihám a vůbec smysluplnému způsobu života. Jsem mu za mnoho vděčen!

P. S.: Karel měl samé ctnosti, jedinou neřestí v té době snad bylo kouření.

Luka nad Jihlavou 7. 4. 2011

Antonín Vrzáček

Několik vzpomínek na působení Mons. Karla Pavlíčka v Třešti v l. 1971–1974

Byl to jeden obyčejný všední letní den roku 1971, když se večer vrátil domů můj otec z farního dvora, kde s dalšími důchodci hasili vápno na opravu kostela, a hlásil: „Tak jsme dnes přivítali nového pana kaplana.“ Přijel si prohlédnout svoje první působiště se svým tatínkem. Moc nadšení nebyli, neboť se do kaplanky přes metrové kopřivy nemohli ani dostat. Když později do kaplanky vstoupili, byli přímo zděšeni a Karlův tatínek rezolutně prohlásil: „Tak tady tě nenechám.“ V takovém zatuchlém skladišti se skutečně bydlet nedalo. Když nový pan kaplan přijel po několika dnech už s kufry, ubytoval se provizorně do podkroví fary. Provizorně proto, že se tam nedalo topit.

Kaplanku jsme začali následně vyklízet, ale čím více se uklízelo, tím víc se ukazovalo, že se tam bez důkladné rekonstrukce bydlet nedá. Panu administrátorovi se do rozsáhlé opravy pro finanční náročnost nechtělo, ale nakonec uznal, že každé jiné řešení je špatné a tak ze dne na den začala generální oprava. Nové vnitřní omítky, izolace, podlahy, dveře, elektrika, sociálka a odpady. Téměř veškeré práce byly prováděny brigádnicky a vše se stihlo do prvních větších mrazů.

Co bylo na celé opravě nejdůležitější? Nový pan kaplan se během tří měsíců seznámil s tou aktivnější částí farnosti daleko důkladněji, než kdyby je poznával „jenom přes kostel“ celé tři roky svého dalšího pobytu v Třešti. Protože jsem měl, jako učitel základní školy, prázdniny, mohl jsem brigádničit každý den hned od rána, a tak jsme se s otcem Karlem během několika dnů velmi sblížili. Otce jsme vyměnili za bráchu. Brzy jsem pochopil, že do Třeště přišel kněz jakoby z jiné planety, srovnáme-li to s poměry předchozích téměř dvaceti let v Třešti.

Městská organizace KSČ si v Třešti velmi pečlivě hlídala, aby se veškeré církevní aktivity konaly v nejmenší nutné míře a to pouze v kostele. Výuka náboženství upadala a jakákoliv práce s mládeží a aktivity dospělých byly nulové. A tak první starostí otce Karla bylo zlepšit výuku náboženství nejen co do počtu dětí, ale hlavně její úroveň. Tak,

jak při rekonstrukci kaplanky si získal srdce mnoha dospělých, tak svojí otevřeností a chlupským šarmem si získal srdce mnoha dětí a brzo měl plný kostel ministrantů. Pravidelné sobotní ministrantské schůzky se staly samozřejmostí. Dokonce několik kluků bylo ochotno na sobotní schůzky dojíždět na kole z okolních vesnic za každého počasí. Karel organizoval klukům výlety, sportovní hry i malé táboření.

Myslím, že to bylo o posledních letních prázdninách Karlova působení v Třešti. Až na samotný konec prázdnin jsme pro ministranty zorganizovali týdenní táboření pod stany v lesích, asi 4 km od Třeště. Otec Karel měl pro všechny své aktivity, nejen s mládeží, potíže s církevním tajemníkem a tak zajistil pro tábor vedoucího, tehdy studenta bohosloví, Františka Bublana, dnes předního politika ČSSD. V sobotu onoho táborového týdne jsme tábor zlikvidovali. Následující úterý začínala ve škole příprava učitelů na nový školní rok. Sotva jsem vstoupil do školy, byl jsem pozván k řediteli na koberec a byl jsem dotazován, co že ten mládež farář organizoval za nedovolené aktivity s mládeží? Zcela zbytečně jsem tvrdil, že šlo o soukromou akci několika našich rodin pro děti naše a děti našich přátel a místní kněz se toho vůbec nezúčastnil. Velmi přesně znali průběh, organizaci a ideovou náplň celého týdne. Marně jsme tehdy přemýšleli, jak získali tak přesné informace o dění v táboře.

Dospělým otec Karel stále tlačil do hlavy potřebu vytvářet živé farní společenství, vést dialog uvnitř farnosti a vytvářet jednotu s duchovním. Vysvětloval, že právě tato doba potřebuje více než kdykoliv v historii angažované laiky, kteří budou šířit evangelium ani ne tak hlásáním, jako svým životem mimo kostel.

Již tehdy se nám snažil zprostředkovat spiritualitu Hnutí fokoláre, jehož byl velmi aktivním členem. Vytvořil v Třešti místní společenství, které pak skrze něho navazovalo kontakty s mnoha výbornými lidmi z různých koutů Čech. Myslím, že to bylo v roce 1976, kdy místní společenství zorganizovalo třídní víkendovou Maria – poli, které se zúčastnilo kolem 35 lidí. Ubytování byli v několika málo rodinách a setkání se konala v lesích na Hanzalkách.

Otec Karel skutečně žil ono známé „dávejte a dostanete“. Byl velkodušný, nezištný, nelpěl na věcech. Lehce se rozloučil s věcí, když zjistil, že tím může udělat někomu radost. Při jednom mém výročí mi doslova vnutil akvarel zimní krajiny se slovy: Ačkoliv jsi o tom nikdy nemluvil, vím, že se ti obraz líbí. Je tvůj.

Dovedl dávat nejen fyzicky, ale i svůj volný čas, úsměv, radu, svůj optimismus. Dovedl všeho nechat a nasadit se okamžitě pro potřeby druhého. Když náš nejstarší, tehdy čtrnáctiletý syn havaroval na kole a své přední zuby tak říkajíc sbíral na silnici, neváhal a okamžitě s ním jel do Prahy na zubní kliniku, kde mu zprostředkoval kvalitní ošetření a neváhal tam s ním pobýt potřebné tři dny.

Nemohu se nezmínit o Karlově nadšení pro třešťské betlémy. Třešť je významné středisko betlemářství, jehož počátky se datují od počátku 19. stol. Největšího rozmachu dosáhlo v první polovině století dvacátého, kdy se stavělo v rodinách kolem 80 dřevěných betlémů. Dosud je tato tradice živá a v současnosti se staví a zpřístupňuje veřejnosti 18–20 betlémů. Právě pro tuto vysokou koncentraci betlémů na jednom místě a pro tradici stále živou jde o naprosto unikátní evropskou a tedy i světovou lokalitu.

V době působení otce Karla v Třešti bylo stavění betlémů, hlavně jejich zpřístupnění veřejnosti, velkým ideologickým prohřeškem. A tehdy otec Karel nutil politicky hřešit i ty některé rodiny, kde se betlém sice stavěl, ale veřejnosti se neukazoval. Náš betlém jsme obvykle „bourali“ až koncem února. Během těch dvou zimních měsíců si mnohokrát „odskočil“ až pozdě večer a při nepatrném osvětlení meditoval s tatínkem u betléma. Když odcházel z Třeště, odvázel si nejen vzpomínky a zkušenosti ze svého prvního kněžského působení, ale také třešťský betlém, který v dalších letech neustále rozšiřoval a v tradici třešťských betlémů stavěl.

Otec Karel měl velké charisma, navazovat kontakt s lidmi na ulici, v obchodě, při práci na opravách, kterých se aktivně účastnil. Tyto aktivity a práce s mládeží, která se tehdy kněžím přímo zakazovala, nesmírně vadila místním komunistům. Případ „třešťský kaplan“ byl vyhodnocen na ideologickém oddělení OV KSČ v Jihlavě jako pro Třešť neúnosný a tak v roce 1974 byl otec Karel přeložen do Modřic.

V osobním kontaktu jsme zůstali po celý zbytek života. I v Pozořicích, když už byl hodně nemocný, měl srdce otevřené pro starosti každého z nás, kteří jsme ho i zde občas navštívili.

Milý Karle, díky za Tvůj život a za to, že jsme ho mohli alespoň kousek žít s Tebou. Nezapomínáme a prosíme, nezapomínej ani Ty na nás.

Třešť, 7. dubna 2011

Vítězslav Šalanda

Za Monsignorem Karlem Pavlíčkem – vzpomíná Dr. Josef Štumar

Rok 1971. Studuji lékařskou fakultu. Mohu studovat jenom proto, že proběhlo Pražské jaro a normalizační roky ještě nevrcholí. Postoje prarodičů a rodičů k režimu, jejich osudy a utrpení, křesťanská výchova, ministrování – to vše by jinak bylo jasnou poukázkou na zákaz studia. Ale stalo se. Základy stran vzdělání dobré, stran náboženského – slabé. Hledám se na vysoké škole, hledám se ve společenství i v soukromí. Jsou to hektické roky, ale krásné, přestože zevní tlak sílí.

V roce 1971 potkávám člověka, kněze, troufám si říci, že i přítele. Je téměř o generaci starší, duchem však mladý a zkušenostmi bohatý. Potkávám novokněze P. Karla Pavlíčka. Po složitých peripetiích je vysvěcen ve 42 letech a nastupuje na první kaplanské místo do Třeště. Nastoupil na místo, které potřebovalo obnovu jako sůl.

Aby mohl důstojně bydlet, musel vynaložit ihned zpočátku veliké úsilí. Bohudík se našlo dost pomocných rukou. Kaplanka se postupně proměnila v relativně důstojné bydlení, ač bezprostřední církevní vrchnost tomu nebyla příliš nakloněna.

Kaplanka byla svědkem mnoha našich rozhovorů. Od samého počátku jsme si měli co říci. Mně se dostalo výkladu o náboženských věcech, o závěrech II. vatikánského koncilu, probírali jsme velice živě témata politická, filozofická, medicínská a společenská. Dodnes si vzpomínám, jak se při jedné z mých návštěv objevili snoubenci k předmanželskému rozhovoru a poučení a P. Karel mě okamžitě zaměstnal, abych se zabíral s nimi medicínskou problematikou v souvislosti s vírou v manželském životě. Rozpaky snoubenců byly zpočátku veliké, což se to probírá. Debata nakonec byla velice

krásná, byli jsme společenství bez předsudků, srdeční a šťastní. Proč to připomínám? I po mnoha letech vzpomínám, jak P. Karel uměl nadchnout lidi a jak mě tyto chvíle obohacovaly.

Vzpomínám na bohoslužby, které P. Karel sloužil, hlavně na jeho provokativní kázání. Vzbuzoval jimi nadšení i nepochopení. Mnoho lidí netoužilo být vtaženo do bohoslužby přímo. Vzpomínám, kolik nepochopení budil přístup P. Karla ke svátosti smíření. Když se v kostele sv. Kateřiny objevila zpovědnice ve formě malé místnosti, kde byla svátost smíření udělena tím nejpřirozenějším způsobem – z očí do očí. Pro mě a mnoho dalších fascinující, pro jiné problém. Protože byl v Třešti, tak několikanásobný.

Vzpomínám na to, jak P. Karel chodil navštěvovat mého otce, který utrpěl těžký úraz, jenž ho v 58 letech těžce invalidizoval. I díky P. Karlovi otec toto těžké období zvládal, možná právě proto, že si velice polemicky vyměňovali názory.

Jak už to tak chodí, řada lidí P. Karla následovala, fandila mu a podporovala ho. Protože vrcholily normalizační roky, bylo hodně STB a jejich pomahačů. Kdyby si ti nohsledi alespoň nevymýšleli, kdyby udávali jenom to, co je pravda, ale nedoslýchavý udavač je problém. Pamatuji situaci, kdy nepomohlo ani otevřené okno kaplanky, ani výzva, aby si to dobře pamatovali. Stejně udávali zkresleně. Z toho měl P. Karel ne jeden problém. A někdy i ti, co ho navštěvovali. Takoví už byli lidé tvořící tupé „normalizace“.

Důvodů, proč mohl P. Karel vzpomínat na své první místo v Třešti, v dobrém i špatném, je celá řada. Dobré důvody podle mě jednoznačně převládají. Přinesl zcela nového ducha, shromáždil kolem sebe společenství jak dospělých, tak mládeže, kterým předával neocenitelné dary. Zamiloval si třeštské betlémy a i díky těmto vybudoval krásná přátelství. Já osobně na tuto dobu nemohu zapomenout.

Po roce 1974 se naše cesty rozešly. P. Karel byl přeložen do Modřic, já šel za svým povoláním. V Modřicích jsem ho ještě několikrát navštívil. Po letech jsme se potkali v Třebíči. Prohodili pár slov. Slíbili si, že se sejdem. Tady se nám nepoštěstilo. Snad tedy někdy...

Děkuji za to, že jsem měl to štěstí se s P. Karlem potkat, že jsem se s ním potkal v pravou dobu a na tom pravém místě. Děkuji, že jsem se mohl považovat za jeho přítele.

Dr. Štumar

P. Karel Pavlíček v Modřicích

Do Modřic jsme se přistěhovali r. 1975 z tradiční vesnice, kde pan farář byl první po Bohu a bydlel v nepřístupné faře. A tady najednou byl kněz, normální člověk, se kterým se dalo mluvit o čemkoliv. Jako „uvědomělá“ křesťanka jsem se hned nahlásila do kostelního sboru a později mi s varhaníkem nabídli, že bych se mohla učit hrát. Chodila jsem kdysi do „hudebky“, ale noty už jsem skoro neznala. A pak v únoru 1976 varhaník náhle zemřel. V mladické nerozváznosti jsem se nabídla, že to zkusím, a hned jsem začala cvičit. Měla jsem dvě malé děti. Naštěstí se zde asi po měsíci objevil Michal Špaček, vystudovaný, ale nevysvěcený bohoslovec. Hrál a pomáhal hospodařit na faře. Jistě i zásluhou otce Karla se nakonec Michal vysvětit nechal. A tak zůstalo hraní na mně. Teprve teď s odstupem času vidím, co si musel otec Karel se mnou zkusit, jakou

musel mít svatou trpělivost, ale zřejmě to dělal s přesvědčením, že je to potřeba pro budoucnost. Jednou mi spíše z legrace vytkl, že dostávám varhanické manýry – začínám hrát pomalu.

Když v Modřicích začínal, zřejmě bylo nutné upravit liturgický prostor podle směrnic II. vatikánského koncilu, což vyvolalo nelibost místních staromilců. Alespoň tak jsem to pochopila z různých narážek mezi Božím lidem. Zavedl zpívanou velikonoční liturgii, která se provozuje dodnes. Po vydání společného kancionálu jsme ho začali hned používat.

Kromě kostela začal s úpravami na faře, modernizoval bydlení v kaplance (to je ta menší budova). Říkával, že je dvorní kaplan – bydlí v kaplance na dvoře. Při úpravách pomáhali farníci z Moravan. Moravanskou farnost měl radši, víra tam byla živější a lidé vstřícnější. V případě smrti chtěl být pochován na moravanském hřbitově, ve fialovém ornátě.

Otec Karel byl laskavý, ochotný k pomoci potřebným, říkával, že má slabost pro různé podivné existence. Také zařizoval farníkům a jejich dětem protekční lékařská vyšetření. Svoje neoficiální aktivity nijak nezdržoval, ani si nepřičítal zásluhy za to, co dělal.

Jednou z jeho důležitých vlastností byla neokázalost a schopnost nedělat problémy z nepodstatných záležitostí. Například jedny Velikonoce (mohl to být rok 1978), na Bílou sobotu, lilo jak z konve. Nechal postavit paškál pod kůr, zapalovačem rozžehl a svétíl oheň přímo na paškálu.

Otce jsem obdivovala, že celá léta vydržel čekat, nerezignoval, neoženil se, až se nakonec kněžství dočkal. Když byl přeložen do Ivančic, řádně jsem to obřečela.

Marie Komínková, Modřice

P. Karel Pavlíček pro mne znamenal mnoho

P. Karel Pavlíček přicházel do naší rodiny, za babičkou a sousedkou, se svatým přijímáním každý týden. Dvěma mým prostředním dcerám uděloval svátost křtu a syna a ostatní chlapce navštěvující mše sv. zapojil do ministrování. Jezdili za ním i ministranti z Třeště a oblíben byl jak mezi dospělými, tak mladými.

I mně, za tu dobu, co u nás působil, dal mnoho duchovních rad a poučení do života. Když jsem si jednou postěžovala, že muž necítí potřebu přijímat svátosti, poradil, abych v něm viděla opuštěného Krista a prosila za něho.

Po jeho odchodu z Modřic jsme za ním jezdili do jeho nového působiště v Ivančicích, kde jsme jej navštěvovali jak na faře, tak v nemocnici. To stejné se odehrávalo i v Pozořicích, posledním jeho působišti. Naposledy jsme se s ním viděli u nás při mši sv. při oslavě sv. Gotharda, kterou celebrouval.

Zpráva o jeho úmrtí nás všechny zarmoutila a do Pozořic jsme jej byli doprovodit s manželem, synem a ostatními modřickými farníky.

Marie Havlátová, Modřice

S ministranty u farního kostela sv. Gotharda v Modřicích

Vzpomínka na otce Karla Pavlíčka

Na otce Karla vzpomínám rád, svým přístupem mi připomínal mého otce. Stejně jako on pocházel ze selské rodiny, kde nebyl prostor pro nějaké fňukání, sebelibost a výmluvy typu – nejde to. Svou přímostí dával jasně najevo, co si myslí.

Na ministranty a mládež si dával zvláště pozor – jestli chodí pravidelně do kostela a ke svátostem. Když jsem nešel ke sv. přijímání, hned se mě po mši ptal: „Nechceš to dát do pořádku?“ Většinou jsem šel hned ke zpovědi.

Byl velice přátelský. Když přišel do Ivančic, generálně opravil faru. Farníci rádi chodili na brigády. Stejně tak při opravách kostela. Na faře byly otevřené dveře pro každého. Chodil jsem tam rád a vždycky jsme si měli co říci. Byl to můj duchovní táta.

Ze svého předchozího působiště v Třešti dovezl betlém a naučil nás ho stavět. Napřed ho stavěli starší farníci, pak my – kluci ministranti, asi od 16 let. Sám jsem se účastnil jeho stavění asi 10 let. Když se přestěhoval do Pozořic a vzal s sebou i betlém, moc mi jeho stavění v adventu chybělo, s otcem Karlem jsem se naučil, že stavba betléma k tomuto liturgickému období patří.

Otec Karel nebyl měkký k sobě ani k nám. Například přípravy na biřmování trvaly dva roky. Scházeli jsme se každou sobotu v sedm ráno, v osm pak byla mše svatá. Vždycky říkával: „Musíš něco obětovat pro Pána, i to pohodlí sobotního rána.“ Než jsme šli k biřmování, pozval kapitulního vikáře Ludvíka Horkého a ten si nás, na jeho žádost, přezkoušel, jestli něco umíme. Šel vždycky na hlubinu a neměl rád laxní přístup k víře.

Petr Jelínek, farník z Ivančic

Důstojný poustevník, Páter Karel Pavlíček

V mém životě hrál dvě významné role. Jednak jako duchovní pastýř, jednak jako pacient. Obě role sehrál výtečně. Do Ivančic přišel jako vyhraněná osobnost. Bylo na něm poznat, že si cestu ke kněžství musel těžce proslapat a byl svým posláním plně prostoupen. Někdy jsem měl dojem, že si je vědom, že nám nemůže sdělit všechno, co by chtěl, že si uvědomuje, že čas utíká příliš rychle a ještě toho zbývá tolik nevysloveného.

K obrazu P. Karla patří i moje dvě vzpomínky jeho přístupu k farníkům. Občas u nás pobývali moji rodiče, kterým již bylo blízko devadesáti letům. S panem farářem si dobře rozuměli a on je k nám občas chodil navštívit. Tím jim vždy udělal velkou radost. Když umřel dr. Běhůnek a já jsem byl mimo republiku, moje paní se v časové tísní obrátila na pana faráře s dotazem, zda nepojede na jeho pohřeb do Brna. Bylo to v den pohřbu. Pan farář váhal, zda jet či nejjet, ale vzal to jako pokyn shůry a na pohřeb se vydal. Vzal moji manželku tam i zpět. Udělal tím velkou radost na dvě strany. Rodina si velmi vážila jeho přítomnosti, když koncebroval mši svatou, a paní, že se dostala na pohřeb našemu příteli. Až na zpáteční cestě se zmínil, že kněží nemají vozit v autě ženy, čímž svůj dobrý skutek znásobil.

Svou kázeň a oddanost do vůle Boží projevovat i jako pacient. Svá trápení bral jako projev Boží přízně, přijímal je s pokorou, odevzdaností, ale zároveň s vědomím, že to jsou zkoušky. V těch po dvakrát velmi dobře obstál, ačkoliv to byly zákroky závažné. Obě operace překonal velmi hladce a s noblesou jemu vlastní. Pro mne to bylo

povznášející poznání osobnosti P. Karla. Dal nám všem dobrý příklad, jak se má katolík chovat, když ho Pán Bůh křížkem navštíví. Až když odešel z Ivančic, jsem si uvědomil, že jsem mu měl otevřeněji ukázat, jak si ho vážím a co k němu většina z nás cítí. Snad to poznal při oslavě svých osmdesátin a když ne, tak to ví nyní.

V Ivančicích 19. 3. 2011

Richard Kania

Soused

Na P. Pavlíčka vzpomínám ráda. Byli kamarádi s manželem a s Lojzou Pochopem (ten byl ženatý ve Lhánicích). Když Lojza zemřel, byli jsme na pohřbu v Mohelně. Po pohřbu jsme se sešli před kostelem, byl tam s námi také P. Pavlíček. Manžel říká: „Teď je, Karle, řada na nás, vid’.“ „No, víš Pepku, budeme muset ještě počkat. Ledasjakou darebačinu jsme prováděli, chudák sv. Petr by nás musel po nebi prohánět koštětem.“ P. Karel Pavlíček byl veselé povahy, rád poradil a nikdy nikoho nezarmoutil. Vzpomínám, jak jsme pořádali dožínky, P. Karel byl v kroji a tancoval s námi českou besedu. I když jsme ta mladá léta neměli pěkná, P. Karel musel dělat na silnici dlaždiče, bohoslovci byli trestaní až hrůza (my později vystěhovaní), ráda na setkání s P. Karlem Pavlíčkem, v té době i později, vzpomínám.

Marie Chybová

Moje vzpomínka na otce Karla Pavlíčka

S otcem Karlem jsem měl možnost se seznámit již několik let před tím, než jsem vůbec nastoupil do semináře a stal se knězem.

Může tomu být tak 28 let, kdy jsem měl nastoupit do nemocnice v Ivančicích. Ještě před tím jsem se zastavil na tamní faře zeptat se, jestli by mi, po dobu pobytu, mohli do nemocnice přinášet sv. přijímání.

Tehdy jsem poprvé spatřil otce Karla, který měl pro mé přání pochopení a také mě několikrát navštívil. Během těchto návštěv jsme měli příležitost si spolu popovídat a vzájemně se poznat.

To pochopení měl nejen ke mně, ale i k ostatním kněžím, se kterými se rád setkával, a to pravidelně, na kolik mu to jeho stáří a nemoci dovolovaly. Nebál se o svých problémech mluvit před spolubratry kněžimi a tak předával zkušenosti, které nám pomohou, když se ocitneme ve stejné životní situaci jako on. Nebyla to však jen otázka nemoci, ale především zkušenosti životní týkající se praktického kněžského života.

A tak rád vzpomínám na jeho až otcovský přístup, zvláště k nám mladším, a jsem vděčen, že jsem s ním mohl sdílet 13 let kněžského společenství

Mgr. Václav Novák

Oslovovali jsme ho strýčku

Mons. Karel Pavlíček byl strýčkem manželky našeho syna Jana. Setkávali jsme se s ním při rodinných oslavách v jeho rodném Budišově. Bývala to setkání srdečná. Hovořili jsme o kulturním dění i o dění ve společnosti. Byl velmi vzdělaný, měl široký

rozhled a znal se s mnoha významnými osobnostmi, s nimiž jsme přicházeli do styku i my při výkonu našich povolání. Obvykle jsme si při těchto setkáních prisvojovali strýčka pro sebe a byli jsme rádi, že se to setkávalo s pochopením příbuzenstva. Prostě – měli jsme si o čem vyprávět. Také o jeho působení v litvínovském závodě národního podniku Pozemní stavby Brno. Vzpomínání nebrávalo konce zejména poté, když se dověděl, že i Janova maminka nedobrovolně v letech normalizace pracovala ve stejném podniku. To ji s úsměvem na rtech oslovoval paní kolegyně. Řeč se vyhýbala křivdám a soustřeďovala se na to hezké. Protože v Pozemních stavbách pracovali i na vedoucích postech lidé, kteří si vážili každého, kdo něco uměl. A dokázali to ocenit.

Se strýčkem Karlem jsme si také dopisovali. Máme před sebou perem psaný dopis z 21. února 2008, kdy nám k 50. výročí naší svatby přeje, „abychom nemuseli chodit po doktorech a plnit soudruhu Julínkovi kasu“. Svěřoval se, že ho postihly zdravotní potíže. Během roku byl pětkrát hospitalizován – že kolikrát a u kolika doktorů byl, kolik zaplatil za léky, ani neví. „Nyní chodím na chemoterapii, mám karcinom mízních uzlin v nosohltanu, jsem slabý, mám rozházený celý metabolismus a mám obavy, že přijdu o zrak,“ posteskl si dále.

Chtěli jsme jednou s našimi kolegy navštívit strýčka v jeho farnosti. V Pozořicích bydlí totiž naše přítelkyně fotoreportérka Helena Kupčiková, která strýčka dobře znala, nejednou ho fotografovala a náš nápad jako místopředsedkyně regionální rady Syndikátu novinářů České republiky podpořila. Když jsme se tam jedné středy odpoledne s Klubem novinářů-seniorů vypravili autobusem, zastihli jsme před kostelem Nanebevzetí Panny Marie jen strýčkova mladšího kolegu Jana. Smutně nám sděloval, že zdravotní stav mons. Karla Pavlíčka se náhle výrazně zhoršil a vyžádal si hospitalizaci v Brně. Obětavě se nám věnoval, ochotně odpovídal na všechny zvědavé dotazy a nechal se s námi fotografovat.

V Pozořicích jsme se setkali se strýčkem až o jeho pohřbu 25. května 2010 odpoledne. Opět jsme vážili stejnou cestu autobusem a pozdravili se s rodinou zesnulého i se společnými přáteli strýčka a nás obou. Helena mezi nimi nechyběla a starostlivě se nás ujala. Rádi vzpomínáme i na ing. Václava Bendu, pocházejícího z Ivančic a žijícího na odpočinku v Brně. Také on, rovněž v té době vážně nemocný, neváhal vážít cestu k poslednímu rozloučení s člověkem, kterého znal a nesmírně si ho vážil.

Ludmila a Bohumil Hlaváčkoví

Můj život s Otcem Karlem Pavlíčkem

Otce Karla Pavlíčka jsem znal už dřív, od doby svých studií, poprvé jsem ho osobně potkal na jaře roku 1978, blíže jsme se zkontaktovali pak po mém rozhodnutí nastoupit do semináře, bylo to v r. 1982. Vždy na mě působil dojmem člověka, který si ví se vším radý, ničeho se nebojí a žádný problém pro něj není neřešitelný.

Bylo to někdy v polovině 90. let, kdy jsem Otce Karla slýchal stále častěji říkat, že už ho služba faráře zmáhá a že by chtěl jít do důchodu. Při jednom setkání kněží v únoru 1996 na ivančické faře jsem Otcovi generálnímu Jiřímu Mikuláškovvi řekl: „Tak dej Karla za kaplana do Pozořic a udělej ho děkanem“. Poznámka tehdy zdánlivě zapadla, ale

někdy v květnu nebo v červnu – bylo to opět v Ivančicích – se ke mně Otec Jiří přitočil a tím svým známým způsobem začal: „Poslyš... co bys tomu říkal, kdyby ten Karel přece jen šel k tobě.“ A tak v polovině července 1996 se O. Karel nastěhoval.

Od samého začátku zde v Pozořicích říkal, že chce být vzorem pro důchodce a výměnkáře. Mnoho věcí viděl, všimal si, ale do ničeho nemluvil. Často jsem od něj slyšel: „Ty to rozhodni, ty jsi tady farář.“ Vzpomínám si, jak jsme se jednou na něco domlouvali, už nevím, co to bylo, a on říkal: „Toto po mně nechťej, toto už neumím, já už jsem na to starý. Já tady budu sloužit mše, sedávat ve zpovědnici, chodit za nemocnými a připravovat se na smrt.“

O. Karel uměl stárnout. Jeho zdravotní stav už dlouho nebyl dobrý, to jsme věděli všichni, přesto si nikdy nestěžoval. Jen někdy mu uklouzla věta: „Dneska je mi hrozně zle, v noci jsem skoro nespal.“ Ale když jsme se bavili o jeho obtížích, vždycky říkával: „Mám nad tím brečet? A co by to pomohlo?“

Na lavičce

Zprava Mgr. Jan Nekuda, Mons. Karel Pavlíček, Mons. Jiří Mikulášek a P. Josef Večeřa

Denně se modlil růžencem, je to ten růžec, který pak měl v rukou v rakvi, stejně jako kříž, který měl na nočním stolku. Poslední roky denně četl Nový zákon, jakoby toužil co nejvíce objevit mentalitu Ježíše, aby jej poznal, až se s ním setká. Denně se také modlil za politiky, na našich kněžských setkáních při mši vždy měl za ně přímluvu.

Byl pro nás vzorem i v tom, jak o sebe dbal, vždy býval hezky a elegantně oblečen.

Pozoroval jsem, jak léty vnitřně rostl a jak se změnil. Po srdeční příhodě v lednu 2006 se z něj stal úplně jiný člověk. Od té doby si nepamatuji, že bych jej slyšel se rozčítit

nebo rozkřičet. Za vše poděkoval, o vše poprosil, za vše se omlouval, prostě dozrával pro věčnost.

Pozořice a celou farnost měl velmi rád, ale zvláště mu přirostly k srdci Viničné Šumice. Hodová mše pod lípami „U Ivana“, to byla jeho doména. A pak taky nemocní – v Sivicích a v Šumicích. S láskou říkával: „Moje zlaté šumické bábinčky, já už se za nimi těším“. Když jsem jej obdivoval, jak se dovedl věnovat návštěvám a hodiny a hodiny jim naslouchat, vždycky mi říkával: „Víš, nediv se, já na to mám čas, já už nic jiného nemám na práci.“

Radostí mu byli sivičtí stárci, kteří před hody téměř všichni jako jeden muž přišli za ním na faru ke zpovědi – a ono to pak na atmosféře těch hodů bylo poznat.

Slavnostní mše sv. s Mons. Jiřím Mikuláškem, oslava 80. narozenin

Když jsem byl jako novokněz u něj na návštěvě, vyprávěl mi, jak na pohřbu nějakého kněze jeho žáci říkali: „Otec XY nás naučil milovat Písmo.“ A O. Karel si tehdy posteskl: „Jestli o mě budou moct říci aspoň trochu něco dobrého...“ Snad můžu říct nejen za sebe: O. Karel nás naučil milovat církev.

Zemřel na zástavu srdce v neděli večer, 16. května 2010 kolem 21. hodiny, ve spánku na nemocničním lůžku, klidně, s velkým pokojem v duši. Pán jej ušetřil bolestí, ze kterých měl strach, zachoval mu do posledních dní jasný rozum, o který se modlil, a nebyl odkázán na péči druhých, aby nebyl nikomu na obtíž, jak vždycky říkal – toho se ve své dobrotě taky bál.

S Mons. Jiřím Mikuláškem při oslavě 80. narozenin

Někdy si říkám, že nám Bůh snad chce něco říci i dnem, ve kterém si člověka povolá. Když jsme s O. Karlem jezdili do Budišova, ukazoval mi na návsí sochu sv. Jana Nepomuckého a vyprávěl, jak k této soše jako děti chodili každý den v květnu na májovou. A Pán si jej povolal právě v den svátku sv. Jana Nepomuckého...

Pozořice, 9. 5. 2011

P. Jan Nekuda, farář Pozořice

Vzpomínka na Mons. Karla Pavlíčka

Když se přestěhoval otec Karel do Pozořické farnosti, kam jej přijal pan děkan Jan Nekuda, jelikož je na faře dosti místa, říkalo se, že jde na odpočinek, neboť byl dost nemocný. On však neuměl odpočívat, hned se zapojil do farní práce. Denně seděl ve zpovědnici a zpovídal přede mši svatou. Každý měsíc před prvním pátkem navštěvoval starší a nemocné farníky, hlavně v Sivicích a Viničných Šumících – ty si velmi oblíbil. Pozorští farníci jej s láskou přijali mezi sebe a pomáhali mu. Chodil na procházku přes Pozořice a rád si popovídal s muži z farnosti, kteří v mládí museli sloužit u PTP, tak jak on také byl nasazen. Chodili mu společně přát k narozeninám. Když nebyl přítomen otec Jan, plně jej zastoupil u oltáře Páně, nebo s ním při mši svaté koncelebroval.

Zdravotní stav se zhoršoval, tak sloužil mši svatou na faře, kam farníci přicházeli. S panem děkanem otcem Janem se společně modlili breviř, ranní chvály a večerní chvály a bylo jim spolu dobře. Byl v Pozořicích čtrnáct roků. Pán bohatě odplatí otcí Karlovi za láskyplnou službu v Pozořicích a jistě ho přijal se slovy: „Pojď, služebníku dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohým Tebe ustanovím, vejdi v radost Pána svého“. Kéz odpočívá v Boží lásce a v Božím pokoji.

Ludmila Ondráčková, Sivice

Kamarádství

Dovolte mi, abych Vám vyprávěla příběh o vztahu mezi naším synem Kájou (dnes devítiletým) a otcem Karlem. Příběh o velké síle lásky, kterou si vzájemně dávali a nebyla k tomu potřeba ani slova. O poutu, které mezi nimi vzniklo. I sám otec Karel říkal: „Čím jsem si tu Kájovu lásku a pozornost zasloužil, vždyť ho nijak nerozsmazuji.“

Když mělo přijít na svět naše třetí dítě, nemohli jsme vybrat jméno pro kluka. Nakonec to zůstalo na mě a já se rozhodla pro Karla. Sama nevím, proč mě napadlo zrovna toto jméno. Možná proto, že můj tatínek je Karel.

Když jsme byli domlouvati křtiny, dozvěděli jsme se, že i když byl náš pan děkan již mnoho let v kněžské službě, nikdy nekřtil žádného Karla. Takže nám bylo hned jasné, že křtít bude on. Při křtu proběhlo vše tak, jak mělo. Hostinu jsme měli na faře. Kája byl už unavený a pořád poplakával. Nepomohlo chování babiček a tet. Až si ho vzal na ruce otec Karel a on se rázem uklidnil. Čím to bylo? Nevíme. Možná klidem, který z něho vyzařoval v každé situaci. Možná klidným hlasem, kterým mu něco zpíval.

Syn rostl a pomalu začal „brát rozum“. Rád na faru s tatínkem, který měl k otci Karlovi také moc pěkný a vřelý vztah, chodil. Seděli v kuchyni a na stole nesměly chybět kakaové sušenky, které Kája miloval.

Chlapi povídali a on se cpal. A když byl větší, povídal si i on. Otec Karel měl obrovský dar vždy s trpělivostí všem lidem naslouchat, odpovídat, vysvětlovat a s láskou radit.

Rád otce Karla obdarovával. Ať už to byly výrobky z papíru, pohlednice z dovolené nebo ty nejkrásnější mušličky od moře. Ale nejvíce se mu povedla Panenka Marie, kterou mu vyrobil v keramice k 80. narozeninám. Radost z toho měli oba.

Kája měl velikou radost, když se dočetl v časopise, že o něm otec Karel mluvil. Sám o něm mluvil jako o svém nejlepším kamarádovi, a to i ve škole. Když měl napsat jména nejlepších kamarádů, na prvním místě byl pan děkan.

Když si Pán povolal otce Karla k sobě, měli jsme strach, jak to bude Kája brát. Ten den jsem ho viděla poprvé upřímně plakat. Když jsem se zeptala, proč je smutný, řekl: „Mami, mně umřel kamarád“.

Toto kamarádství malého kluka a „starého muže“ vydrželo dodnes. Důkazem toho jsou slova z 22. 5. 2011, když byl Kája u 1. svatého přijímání. A jaká to byla slova? „Škoda, že se toho pan děkan nedožil.“

Je to náhoda, dát jméno Karel? Je to náhoda, že otec Karel žádného Karla nekřtil? Je to náhoda, že u otce Karla byl Kája v klidu? Nebo dostal Kája veliký dar od Boha? Dar kamarádství moudrého, vzdělaného člověka s velkým Č.

Ať to bylo cokoliv, co ty dva spojovalo a spojuje, s jistotou víme, že má náš syn v nebi velkého ochránce a přímluvce.

L. Bartáková, farnost Pozořice

Když varhany mlčely...

Když v Pozořicích onemocněla paní varhanice a při každé mši svaté varhany mlčely, rozhodla jsem se, že se naučím na varhany hrát. Ale varhany nejsou klavír a způsob hry je jiný. Tak jsem musela začít cvičit. Šla jsem do kostela vždy ráno a třeba hodinu jsem procvičovala písňe ke mši svaté. Když jsem potom vracela klíče od kostela na faru, vždycky jsem nakoukla do kuchyně. A to už mě Otec Karel zval na kávu. Téměř pokaždé jsem alespoň na chvíli zůstala a vždycky jsme si pěkně popovídali.

Stále chodím cvičit na varhany. Když vracím klíče, vždycky se podívám do kuchyně. Nikdo tam ale není. Dobrou kávu bych si sice mohla uvařit, ale u stolu bych seděla sama. Ráda vzpomínám na ty chvíle, které jsem s Otcem Karlem strávila.

Božena Škrobová

Líbily se mu květiny v mé zahrádce

Patřím k lidem, kteří vlídného, skromného a oblíbeného Mons. Karla Pavlíčka měli rádi a vděčně na něho vzpomínají. Nejednou jsem ho fotografovala.

Narodila jsem se 6. srpna 1943 maďarským rodičům Marii a Michalu Patassyovým v obci Dolný Bar (okres Dunajská Streda), vyučila jsem se fotografkou, pracovala v Československé tiskové kanceláři v Bratislavě a provdala jsem se v roce 1969 na Moravu, do Pozořic. Dostala jsem práci v Brně – nejdříve opět v ČTK, potom jsem byla fotoreportérkou v redakci deníku Rovnost a posledních osm roků před odchodem do starobního důchodu na brněnském magistrátu. Samozřejmě, že jsem na fotografiích zobrazovala i dění v městysu, který je mým domovem. Jako věřící katolička jsem s ostatními farníky navštěvovala pozořický kostel Nanebevzetí Panny Marie, kde jsem pořídila hodně fotografií. Vzpomínám, že jedna s Mons. Pavlíčkem byla z prvního svatého přijímání dětí. Mons. Pavlíček chodíval na procházky i kolem mé zahrádky v Holubické ulici a vždy mne potěšil, když mi mé květiny pochválil. Kdo by z upřímného uznání od tak významné osobnosti neměl radost a nerozdělil se o ni se svými kamarády a přáteli...

*Helena Kupčíková,
místopředsedkyně jihomoravské regionální rady Syndikátu novinářů České republiky*

Je všechno jenom náhoda?

Po kněžském svěcení v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla následovala primiční mše sv. novokněže P. Jiřího Janouška v Budišově 5. 7. 2007 – prakticky na stejném místě jako primice P. Karla Pavlíčka v červenci 1970. Otec Karel byl i po 27 letech přítomen, a tak mohlo dojít k symbolickému předání štafety „budišovských“ kněží. Vše se událo pod patronátem Panny Marie Nanebevzaté a sv. Gotharda, vyobrazených na otočné korouhvi věže budišovského kostela.

A P. Pavlíček se s oběma těmito patrony setkal – v Pozořicích v kostele Nanebevzetí Panny Marie a v Modřicích v chrámu sv. Gotharda (takových je v celé republice jen 11).

Půl roku po primici P. Janouška vlivem vichřice vyvstala nutnost opravy

budišovské korouhve, o kterou se staral P. Václav Novák, který se s P. Karlem Pavlíčkem také setkal. Dnes, rok po úmrtí P. Pavlíčka, je korouhev již na místě, o čemž píšeme v tomto čísle Budišovského zpravodaje. Do stejného čísla nezávisle na tom přišel příspěvek o fejetonu Ladislava Tvarůžka věnovaném téže korouhvi. A do redakce čtvrtletníku současně došlo tolik příspěvků vzpomínek na Mons. Pavlíčka, že je z nich celá příloha.

Tak se propojily osudy Mons. Karla Pavlíčka, budišovské korouhve Nanebevzetí Panny Marie a sv. Gotharda a Budišovského zpravodaje.

Je všechno jenom náhoda?

Tato úvaha vznikla v redakci našeho periodika.

Šéfredaktor Budišovského zpravodaje se jmenuje Karel Pavlíček...

Při pohřbu tatínka P. Pavlíčka v Budišově 19. 12. 1975

Vlevo se svíčkou P. Karel Cikrle, za ním P. Jan Slabý a vlevo od P. Pavlíčka František Bublan

Kondolence

Vážení přátelé,

dověděl jsem se, že odešel do věčného života můj drahý dávný přítel otec Karel Pavlíček, se kterým mě z doby komunismu, kdy život nás kněží nebyl vždy lehký, pojí řada krásných společných chvil... Poměrně často jsme se společně s dalšími kněžími tajně setkávali, abychom se vzájemně podporovali, abychom především naplňovali Ježíšovo slovo: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich...“

Ježíš zmrtvýchvstalý, reálně přítomný podle svého slova v naší vzájemné lásce, se stával naší silou v těžkých situacích. To by mohl být odkaz Otce Pavlíčka... Ať ho nyní Ježíš zmrtvýchvstalý, kterého jsme společně s Otcem Karlem hledali, přijme do přímého společenství tváří v tvář a do věčné radosti...

Kardinál Miloslav Vlk

Milovaní spolubratři kněží a jáhnové,

drazí příbuzní a přátelé, milí farníci pozořičtí i ze všech farností, kde otec Karel působil, všichni zde přítomní, protože nemohu být s Vámi přítomen – máme dnes v naší diecézi kněžský den v Prachaticích u příležitosti 150. výročí smrti svatého Jana Nepomuka Neumanna – chci Vás alespoň tímto listem všechny pozdravit.

Děkujeme dnes za dar života otce Mons. Karla Pavlíčka. Víme, že není možné vtěsnat lidskou osobnost do několika řádků.

Uvědomujeme si však, jak nás, kteří jsme se s otcem Karlem v životě potkali, jeho přítomnost obohatila. Já jsem se s otcem Karlem poznal ještě před mým nástupem do semináře, v době krátce po jeho vysvěcení na kněze. Známe se tedy plných čtyřicet let. Hlavou mi jako dlouhý nádherný film prolétají ta nejrůznější, nespočetná setkání s otcem Karlem, někdy kratičká, jindy dlouhá, ale vždy velmi výrazná, obohacující a nezapomenutelná.

Chtěl bych mu upřímným „Pán Bůh zaplat“ poděkovat, nejenom za sebe, ale za celou kněžskou generaci, kterou výrazně formoval a ovlivnil. Otec Karel oslovoval svou jasnozřivostí, duchovní zralostí a neopakovatelným osobním kouzlem, které ho obestíralo. Byl vždy připraven pomoci každému, kdo cokoliv potřeboval. Měl široké srdce pro potřeby všech, se kterými se setkával na své životní cestě. Moc nemluvil, spíše jednal.

Velikou útěchou je pro nás naděje, že se spolu opět setkáme v nebi, ba ještě víc, že i teď můžeme být spojeni ve společenství lásky, která je silnější než smrt. Platí o nás slova jednoho moudrého člověka: pláčeme, protože jsme ho ztratili, ale také se radujeme, že jsme ho poznali a že s ním budeme žít věčně.

Milý otče Karle: chci Ti z hloubi srdce poděkovat za hluboké celoživotní kněžské přátelství, za všechny projevy lásky, za Tvoji neutuchající vynalézavost v lásce. Chci Tě ujistit o svých modlitbách a o pevné naději, že ve společenství Církve můžeme být stále sjednoceni v Kristu zde na zemi i ve věčnosti.

Tobě i všem přítomným posílám své apoštolské pozhennání:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

biskup Pavel Posád

P. Karel Pavlíček se narodil 26. 5. 1929 v Budišově. Po maturitě studoval v letech 1948 až 1950 na brněnském teologickém učilišti. Vlivem politických události musel studium přerušit a díky špatnému rodinnému původu (rodiče byli tzv. kulaky) sloužil 38 měsíců u jednotek PTP. Poté pracoval jako stavební dělník po celé republice, např. 10 let strávil v severních Čechách. Později vykonával funkci zásobovače.

Po obrodném procesu Pražského jara mohl dostudovat na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích a 5. 7. 1970 byl vysvěcen na kněze.

Kněžskou dráhu zahájil v Třešti, následovaly, v letech 1974–1979, Modřice a poté 17 let v Ivančicích.

Roku 2000 je jmenován kaplanem Jeho Svatosti s titulem Monsignore. Od roku 1996 až do svého úmrtí 17. května 2010 pobýval v Pozořicích, kde je také pohřben.

Prameny:

Nové město 5/2009, ročník 18 (12), Zkoušíme trvalý stonásobek – rozhovor Ludmily Šturmové s P. Karlem Pavlíčkem

Vyprávění sourozenců a přátel P. Karla Pavlíčka

Fotografie z archívu rodiny a přátel

Sestavily Růžena Balášová, Marie Svobodová a Božena Škarková

Příloha Budišovského zpravodaje č. 2/2011

Samostatně neprodejné

Vydává: Úřad městyse Budišov, IČO 00289159, tel. 568 875 110, e-mail: obec@mestysbudisov

Redakce: Karel Pavlíček (e-mail karel_pavlicek@volny.cz, tel. 568 875 212),

Mgr. Jiří Horák.

Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil

www.horacko.cz/budisov/zpravodaj

Vyšlo v Budišově dne 30. 6. 2011

Tisk Tiskárna Charvát, s. r. o., Velké Meziříčí